

ДОСВІД ПІДГОТОВКИ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЬЮ «ЗАГАЛЬНА ПРАКТИКА- СІМЕЙНА МЕДИЦИНА» З РОЗДІЛУ «ПЕДІАТРІЯ» НА КАФЕДРІ ПЕДІАТРІЇ №1 ТА НЕОНАТОЛОГІЇ

В'юн В.В., Гончарь М.О., Сенаторова Г.С., Тельнова Л.Г., Логвінова О.Л., Муратов Г.Р.,
І.Ю.Кондратова

Вступ. На сучасному етапі реформи охорони здоров'я України виникає ряд актуальних питань, що торкаються проблем вищої медичної до- та післядипломної освіти, котрі пов'язані з переходом на систему підготовки лікаря загальної практики - сімейного лікаря [1].

Мета. Аналіз досвіду підготовки лікарів-інтернів за фахом «Загальна практика - сімейна медицина» з розділу «Педіатрія» на кафедрі педіатрії №1 та неонатології.

Основна частина. Кафедра педіатрії №1 та неонатології налічує майже 50-річний досвід навчання лікарів-інтернів за фахом «Педіатрія». За цей час підготовлено до самостійної практичної діяльності понад 800 молодих спеціалістів. З 2009 кафедра проводить підготовку лікарів-інтернів за фахом «Неонатологія» (підготовлено 20 лікарів неонатологів). З 2015 року на клінічних базах кафедри навчаються лікарі-інтерни зі спеціальності «Загальна практика – сімейна медицина» за курсом «Здоров'я дитини». Для навчання лікарів-інтернів використовуються бази кафедри: КЗОЗ «Обласна дитяча клінічна лікарня» (ОДКЛ), КЗОЗ «Обласна клінічна лікарня-центр екстремальної медичної допомоги і медицини катастроф – Регіональний перинатальний центр», Обласний клінічний перинатальний центр, КЗОЗ «Міська дитяча поліклініка №2», КЗОЗ «Обласний спеціалізований дитячий будинок №1».

В умовах реорганізації системи охорони здоров'я, дотримуючись вимог Всесвітньої Федерації медичної освіти (2002) - триплету стандартів поліпшення якості освіти (базової та післядипломної медичної освіти), забезпечуючи безперервний професійний розвиток лікаря, сформована концепція реформування системи підготовки лікарів в Україні [2]. Підготовка лікарів загальної практики - сімейної медицини повинна здійснюватися відповідно до чинних директивних документів і згідно вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики лікаря - спеціаліста за фахом «Загальна практика - сімейна медицина». В процесі навчання лікарі-інтерни повинні набути професійні практичні навички та вміння, сформувати певні професійні компетенції, необхідні для самостійної лікарської діяльності [3]. Основним документом, що регламентує підготовку сімейних лікарів у інтернатурі, є Навчальний план та уніфікована програма спеціалізації

(інтернатури) випускників вищих медичних закладів за спеціальністю «Загальна практика-сімейна медицина» за останньою редакцією 2015 року. Програма охоплює весь обсяг необхідних теоретичних знань, умінь і практичних навичок, необхідних лікарю-спеціалісту для самостійної роботи в закладах первинної ланки охорони здоров'я та надання кваліфікаційної лікарської допомоги дітям. Навчальний план інтернатури за фахом «Загальна практика- сімейна медицина» включає курс «Здоров'я дитини», який охоплює розділи «Профілактична робота і контроль за станом здоров'я і розвитком дітей», «Фізіологія та патологія неонатального періоду» та «Ведення пацієнтів з поширеними хворобами різних органів та систем дитини».

Потужна клінічна база кафедри педіатрії №1 та неонатології дає можливість забезпечити підготовку лікарів-інтернів за фахом «Загальна практика - сімейна медицина» згідно вимог навчального плану та програми. Навички профілактичної роботи і контролю за станом здоров'я, розвитком дітей лікарі-інтерни набувають на базі КЗОЗ «Міська дитяча поліклініка №2», де вони також засвоюють основні принципи спілкування з дитиною та її батьками. Покращенню засвоєння практичних навичок за розділом «Фізіологія та патологія неонатального періоду» сприяє навчання інтернів на базі КЗОЗ «Обласна клінічна лікарня-центр екстремальної медичної допомоги і медицини катастроф – Регіональний перинатальний центр», оснащеного сучасним обладнанням, де проводять заняття з лікарями-інтернами професори та доценти кафедри, які мають спеціалізацію за фахом «Неонатологія». Лікарі-інтерни кафедри педіатрії №1 та неонатології мають можливість вивчати усі нозологічні форми захворювань дитини, регламентовані навчальною програмою інтернатури, на клінічній базі кафедри – багатопрофільній дитячій лікарні КЗОЗ «ОДКЛ».

Навчальний процес лікарів-інтернів за фахом «Загальна практика - сімейна медицина» на кафедрі педіатрії №1 та неонатології включає різні форми навчання: лекції, які читають професори та доценти кафедри, семінари, практичні заняття, участь у клінічних та клініко-анатомічних конференціях, клінічних обходах, участь в проведенні інструментальних та функціональних методів обстеження пацієнтів, чергування в клініці та відділенні анестезіології та інтенсивної терапії, тощо. Накопичений досвід свідчить про те, що організація практичної підготовки лікарів-інтернів потребує особливої уваги, оскільки випускники вищих навчальних медичних закладів, мають достатню теоретичну базу, але відчують дефіцит практичних навичок у лікувальній діяльності [4]. У зв'язку з цим, викладачі кафедри постійно працюють над активізацією навчального процесу лікарів-інтернів, для чого у навчання впроваджено відпрацювання практичних навичок на муляжах та фантомах. Кафедра придбала «педіатричний тренажер життєзабезпечення» -

манекени новонародженого, немовлят 3, 6 місяців та дитини 5 років та тренажер верхньої кінцівки для проведення ін'єкцій. За допомогою цих тренажерів лікарі-інтерни засвоюють та вдосконалюють практичні навички з серцево-легеневої реанімації дітей різного віку, інкубації трахеї, внутрішньовенних, внутрішньом'язових, підшкірних та внутрішньошкірних ін'єкцій, мають можливість виконувати офтальмологічні процедури, назогастральні та вушні маніпуляції, можливість встановлення шлункового зонду. Для самопідготовки лікарів-інтернів використовуються фонди кафедральної бібліотеки. На сайті кафедри педіатрії №1 та неонатології розміщені презентації та тези лекцій з актуальних питань педіатрії, тестові завдання та ситуаційні задачі. Лікарі-інтерни кафедри беруть активну участь у сеансах телемедицини, які проводяться кожного місяця на базі КЗОЗ «ОДКЛ». Під час дистанційного навчання інтерни мають змогу почути лекції, що читають видатні вчені України, прийняти участь у клінічних розборах та фахових конференціях в режимі «On-line».

Висновки. Підвищити ефективність підготовки лікарів-інтернів загальної практики-сімейної медицини можливо шляхом активації навчального процесу. Впровадження інтерактивних методів навчання на різних етапах навчального процесу сприяє не тільки підвищенню їх теоретичної підготовки, а і формує у інтернів краще засвоєння практичних навичок.

Література

1. Лісовий В.М. Про стан та перспективи підготовки лікарів-інтернів в Харківському національному медичному університеті / В.М. Лісовий, В.А. Капустник, В.В. В'юн. // Сучасний стан та перспективи підготовки лікарів-інтернів в Харківському національному медичному університеті: матеріали 43-ї навчально-методичної конференції, Харків, 11 квітня 2017р. / ХНМУ. – Харків, 2017. – С. 1-10.
2. Лінчевський О.В. Шляхи реформування системи вищої медичної освіти в Україні в сучасних умовах / О.В. Лінчевський, В.М. Черненко, Ю. С. П'ятницький, І.Є. Булах // Сучасні підходи до вищої медичної освіти в Україні: Матеріали XIV Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, присвяченої 60-річчю ТДМУ, Тернопіль, 18-19 травня 2017 р. / Тернопіль, 2017. – С. 3-5.
3. Сімейна медицина: Підручник: у 3-х т. Т.1/ О.М.Гиріна, Л.М. Пасієшвілі, Г.С.Попік, А.С.Свінцицький та ін.; за ред.. О.М. Гиріної, Л.М. Пасієшвілі, Г.С.Попік.- К.: Медицина,2013.-672 с.

4. Мокия-Сербина С.А., Пути совершенствования подготовки врачей-интернов педиатров и общей практики- семейной медицины по разделу «Педиатрия»/С.А. Мокия-Сербина, Т.В.Литвинова, В.В. Чечель //Здоровье ребенка. – 2015.- №6(66). - С.142-144.